

У центрі обговорення симпозиуму був найбільший за обсягом у світі епос – киргизький “Манас”, який має понад два з половиною мільйони поетичних рядків і майже у двадцять разів перевершує за кількісним показником разом узяті грецькі “Іліаду” та “Одісею”. Науковці порушили низку актуальних проблем підготовки до видання повного корпусу “Манасу”, авторства, виконавства тощо. Ролі та значенню епосу в суспільному житті присвячено доповіді С. Абдрасулова (“Епос “Манас” і манасчі в духовній культурі киргизів”), С. Кайлопа (“Епос як джерело соціальної пам’яті народу”), А. Жакшилокова (“Айкелізм і національний менталітет”), Г. Сидикової (“Віра в магічну силу слова в епосі “Манас”), С. Ералієва (“Читання епічних творів серед киргизів міст (за матеріалами етносоціологічних досліджень 1990-х рр.”), Т. Кадирбаєвої (“Роль вивчення епічної спадщини в художній освіті”) та ін.

Змістовні доповіді про епічні традиції народів виголосили В. Бутанаєв (Абакан, Росія): “Епічна спадщина хакасів”, О. Жирков (Республіка Саха Якутія, Росія): “Заходи зі збереження, вивчення і поширення якутського героїчного епосу олонхо”, В. Саакян (Єреван, Вірменія): “Вірменський народний епос “Сасна Црер” (“Сасунські богатирі”): проблема державності”, Б. Азібаєва (Алмати, Республіка Казахстан): “Домінанти казахського епосу” (крім шістдесяти чотирьох томів, опубліковано анотоване видання епічної спадщини казахів), А. Якижи (Стамбул, Туреччина): “Дослідження епосів у Туреччині” тощо.

Завідувач відділу фольклористики Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України М. Дмитренко, один із модераторів симпозиуму, виступив перед науковою громадою із доповіддю про наш національний епос – українські народні думи. Як керівник проекту підготовленого академічного видання дум у п’яти томах учений здійснив своєрідну презентацію першого тому “Українських народних дум”, подарував книжку Киргизькій національній бібліотеці. Доповідач запропонував присутнім послухати аудіофрагмент думи “Три брати самарські” у виконанні відомого в Україні митця Тараса Компаніченка. Під час прес-конференції М. Дмитренко навів цікавий факт із власної біографії: тридцять років тому в Киргизії вийшла друком монографія Р. Кидирбаєвої “Генеза епосу “Манас”. Рецензію на це видання він – тоді аспірант – опублікував на шпальтах журналу “Народна творчість та етнографія”, отримав листа-подяку від автора. Тепер же трапилась нагода зустрітися з багатьма дослідниками “Манасу”, побувати в краю епічних героїв. Поїздка представника України на фестиваль стала можливою завдяки співпраці Міністерств культури і туризму України й Киргизії.

Другий всесвітній фестиваль епосів народів світу, науково-практичний симпозиум засвідчили актуальність міжнародних контактів у галузі культури та науки. Це сприятиме кращому взаєморозумінню людей Заходу і Сходу, утвердженню не уніфікованих глобалізаційних підходів до традиційних культур, а усвідомленню шляхетної ідеї духовно-культурного життя людства: єдність у різноманітті.

Отримано 22 вересня 2011 р.

Микола Дмитренко
м. Бішкек – м. Київ

ВСЕУКРАЇНЬСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ “АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КУЛЬТУРИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І МОВЛЕННЯ”

3–4 листопада 2011 року на базі Національного університету “Острозька академія” (Рівненська область, м.Острог) відбулася всеукраїнська науково-практична конференція “Актуальні проблеми культури української мови і мовлення”. Організатором заходу стала кафедра української мови гуманітарного факультету Національного університету “Острозька академія”. Було заплановано обговорення, зокрема, таких питань: назрілі проблеми культури української мови в сучасній лінгвістиці, орієнтування підготовки майбутніх учителів-словесників на новий зміст мовної освіти, формування нової мовної системи, питання належної мовної освіти та ін. Учасниками конференції стали науковці з різних кутків України: Острога, Рівного, Києва, Хмельницького, Тернополя, Чернігова, Херсона.

З вітальною промовою до учасників конференції звернулися ректор Національного університету “Острозька академія” професор І. Пасічник та перший проректор професор П. Кралюк. На пленарному засіданні доповіді виголосили академік АН ВШ України, завідувач кафедри української мови НаУОА

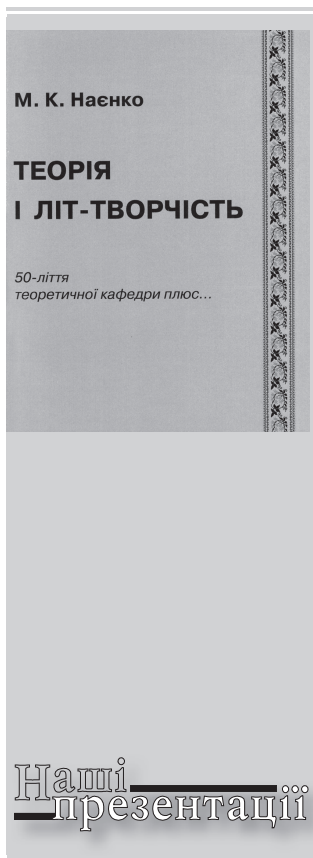
І. Хом'як ("Культура української мови у сучасних реаліях"), дійсний член НАПН України, завідувач кафедри педагогіки й методики початкової освіти Глухівського національного педагогічного університету ім. О. Довженка *М. Вашуленко* ("Проблема культури мовлення в наукових дослідженнях з педагогічних наук"), професор кафедри мовознавства Інституту філології та журналістики Херсонського державного університету *М. Пентиліук* ("Культуромовна особистість майбутнього учителя-словесника в перспективі білінгвізму"), головний науковий співробітник лабораторії навчання української мови Інституту педагогіки НАПН України *Н. Голуб* ("Комунікативна компетентність сучасного учня старших класів: суть проблеми і шляхи її розв'язання"), професор *М. Торчинський* ("Кодифікація норм правопису власних назв української мови"), академік УААН *С. Омельчук* ("Особливості засвоєння морфологічних норм української мови в основній школі: лінгвістичний і лінгводидактичний аспекти") та заступник завідувача відділу тематичних передач Рівненської обласної державної телерадіокомпанії *М. Береза* ("Культура мови в засобах масової інформації").

Далі робота конференції тривала у трьох секціях: "Проблеми культури української мови в сучасній лінгвістиці", "Технології вироблення мовленнєвої компетенції в учнів загальноосвітніх навчальних закладів", "Формування культуромовної компетентності у студентів вищих навчальних закладів". Найбільше дискусій відбувалося в рамках роботи першої секції, адже проблематика культури української мови набуває дедалі більшого значення в умовах функціонування інформаційного суспільства.

Матеріали конференції будуть опубліковані в збірнику "Наукові записки. Серія "Філологічна", затвердженому ВАК України.

*Вікторія Назарук
м. Острог*

Отримано 5 листопада 2011 р.

М. К. Наєнко

**ТЕОРІЯ
І ЛІТ-ТВОРЧІСТЬ**

50-ліття
теоретичної кафедри плюс...

**Наєнко М.К. Теорія і літ-творчість:
50-ліття теоретичної кафедри плюс...**
[Наук.-попул. нарис]. – К.: Логос, 2011. – 160 с.

Науково-популярний нарис створено на основі фактів та роздумів автора про літературну творчість і теорію літератури, зокрема, як їй велося в різні часи за півстоліття на кафедрі теорії літератури Київського університету. У її назві періодично додавалися уточнення + (плюс): літератури народів СРСР – наукова критика – компаративістика – літературна творчість.

Книжка містить "Передслів'я", де автор розмірковує про теорію літератури, вважаючи, що "коли вона (художня творчість) по-справжньому нова й цікава, то й теоретичні міркування про неї можуть бути цікавими". У розділі 1 "Пропілеї або Передісторія університетської теорії" говориться про діяльність кафедри теорії за 50 років і освіту в Україні в цілому, починаючи від X ст., з часів Великого князя Володимира. 2 розділ "За червоними колонами і в жовтому домі або Перший етап становлення кафедри: 1962–1991" сповідає про наукові кадри на кафедрі, розвиток науки, шістдесятництво, яке "виростало з загальноєвропейського і світового руху художньої свідомості до нового, неомодерністського сприйняття й відтворення світу".

У 3 розділі розглядається діяльність кафедри в часи незалежності (1991–2001) з усіма плюсами й... мінусами, а також нові кафедральні плюси... з мінусами (2001–2011), коли було створено Інститут філології.

Завершують книжку "Післяслово" та фото- і сканофрагменти.

С. С.